

Endodonti på de skrå bredder

Klar for noe litt utenom det vanlige? Lei av Ibsen på National, men sulten på action og High Tech? Da skal du legge turen til landsmøtet i oktober, hvor spesialist i endodonti, Gilberto Debelian, skal gjennomføre en rotfylling på direkten.

Teoretiske kurs, workshops og arbeidskurs. Ikke noe av dette kommer opp mot et par timer i selskap med Gilberto Debelian, og hans verden av høyteknologi og tekniske finesser. Ved hjelp av fire motoriserte kameraer, kontrollbord, lyssetting som på et filmsett, og et mikroskop, leder han et henført publikum gjennom kunsten å rotfylle en overkjevemolar fra A til Å. Toppfyllingen av tannen blir utført av hans kollega fra Danmark, Jan Thomssen. Alt vist i HD-kvalitet på storskjerm.

– Jeg, Jan Thomssen og mine to assistenter, utfører selve operasjonen bak scenen. Alle kameraer, mikroskop og apparater er state of the art. I kontrollrommet sitter profesjonelle teknikere fra Danmark som er vant til denne typen demonstrasjoner. De vet hvor på tannen de skal fokusere, og hva som er viktig. Jeg delegerer kameraene, behandler pasienten, og bruker mikroskopet som et hjelpemiddel. Mikrosko-

pet er også utstyrt med et HD-kamera. Alle de bitte små detaljene kommer frem som store, klare bilder på skjermene plassert på scenen. Poenget er å formidle det som skjer på en god pedagogisk måte.

I løpet av sine 18 år som spesialist, har Gilberto Debelian laget flere filmer som viser forskjellige behandlingsprosedyrer innen endodonti. Han har også holdt en lang rekke kurs, både her hjemme og i utlandet. Men selv om tannlegene har vært gjennom både teori og demonstrasjoner, ønsker de fleste å hospitere hos en spesialist for å kunne sitte gjennom en hel behandling og stille spørsmål til det som skjer. Det kan være vanskelig for spesialistene å ta imot alle som ønsker å komme. Denne demonstrasjonen er en effektiv pedagogisk måte å formidle behandlingsprosedyren til mange tannleger samtidig.

– Jeg begynte med livedemonstrasjoner for noen år siden, forteller Debelian. Jeg holder flere kurs i utlandet, deriblant i Tyskland, hvor jeg to ganger hvert år underviser i et program for videreutdanning. Da kom jeg på å gjøre en livedemonstrasjon med

Et stort publikum følger endo-seansen på Årskursus i København i mars 2009. Foto: privat.

en pasient i stolen fordi instituttet hadde alt det nødvendige utstyret til et slikt opplegg. To kameraer filmet meg, og sendte bildene til et tilstøtende rom hvor 30–40 tannleger fulgte med på storskjerm. Vi hadde toveiskommunikasjon, slik at tilskuerne kunne stille spørsmål underveis. Det ble en pedagogisk suksess. Siden har jeg gjort dette flere ganger, bant annet i Tyskland, USA og Danmark.

Etter at Debelian informerte Dansk Tandlægeforening om konseptet, ble han i år invitert til Scandefa i København. Her gjorde han en opptreden for 1100 tannleger, en delegasjon fra NTF var også til stede. De likte det de så. Dermed gjør han i år for første gang en livedemonstrasjon på landsmøtet i oktober.

Der et omfattende prosjekt med tanke på logistikk. Mange aktører er involvert, og det tar mye tid å organisere en demonstrasjon. Teknologien er meget avansert, og alt må stemme med

Stille i studio! Slik foregår rotfylling på direkten. Foto: privat.

lyd, lys og bilde. Dessuten er det dyrt. Og ikke alle føler seg komfortable med å gjennomføre en slik demonstrasjon på direkten.

– Det kan være nervepirrende både for publikum, assistentene og pasienten. Det er her og nå som gjelder. Mange i salen er nervøse, hjertet slår litt raskere. Men det er dette som gjør formidlingsformen så spennende, dette er real life! En film kan du redigere, men det nytter ikke på direkten. Tannleger liker praktiske kurs. Til tross for mange gode, kliniske kurs, ønsker de å se en spesialist i endodonti utfører behandling på et reelt kasus.

Til sammen vil hele forestillingen med presentasjon av kasus, behandling og spørsmål underveis ta ca. tre og en halv time. Selve rotfyllingen vil ta ca. to timer. Deretter vil tannlege Jan Thomssen rekonstruere tannen, noe som også vil bli demonstrert gjennom HD-kameraene. Moderator på scenen tar imot spørsmål og videreformidler til aktørene.

– Aller først kommer vi til å presentere dagens kasus. Vi tar i utgangs-

punkt i en overkjeve- molar med forhåpentligvis fire kanaler eller fler.

Systematisk viser jeg hvordan tannen behandles på en optimal måte med høy teknologi. Jeg skal rotbehandle, og deretter vil min danske kollega Jan Thomssen lage en permanent toppfylling på tannen. Alt blir vist; instrumenter, apparater og arbeidsstilling. Vi vil også demonstrere hvordan man jobber gjennom mikroskopet. På scenen vil det være to stor skjermer hvor publikum kan følge med på operasjonen, og en PowerPoint-presentasjon går parallelt med live-bildene. Her vil vi formidle teoretisk informasjon, det kan for eksempel være formelen til en irrigasjonsvæske eller lignende.

Demonstrasjonen skal foregå lørdag 17. oktober under NTFs landsmøte på Lillestrøm. For første gang i Norge skal en rotfylling foregå live fra en scene,

Gilberto Debelian ser frem til å gjennomføre en ny operasjon på NTFs landsmøte i oktober. Foto: Tone Elise Eng Galåen.

og det er grunn til å tro at forestillingen vil bli utsolgt. Prestasjonene på scenen, regien, og ikke minst dramaturgien, er det i alle fall ingenting å si på.

La teppet gå opp.

Tone Elise Eng Galåen